

עג:

שחטו לשם חגיגה, הרי אין צריך שתהא החגיגה קריבה לשם חגיגה דוקא אלא כל שקריבה לשם שלמים כשירה. ותיריך הדבר שמואל, שלדעה זו שאפשר להקריב חגיגת י"ד לאחר תמיד של בין הערבים, הוא משום שבאמת אין זה שלמים, אלא יש לו דין מיוחד של חגיגת י"ד, וצריך שמתחילה יהא ההקדש לשם חגיגת י"ד, ולכך אף אם אין צריך עקירה, וממילא הוא שלמים, אינו יכול להיות חגיגת י"ד.

ה. וכל הנראה ונדחה שוב אינו חוזר ונראה הקשה החזון איש (תמורה סי' ל"ה סק"ח), לדעת הסוברים בעלי חיים נדחים, כיצד אשם ניתק לרעייה, שהרי כיון שמתו בעליו, יש לו להפסל מדין עולה משום שנדחה. וכתב שלא שייך דין דחיה אלא לענין פסח, לפי שמעורב בו שלמים, אבל באשם, אף שהלך ממנו דין אשם, מכל מקום לענין עולה אין זה חשוב דיחוי.

ו. אלא אמר רב פפא הא מני רבי אליעזר היא וכו' פירש רש"י, שאם שחטה בפירוש לשם פסח פסול. והקשה המהרש"א, מדוע הוצרך רש"י לומר ששחטו בפירוש לשם פסח, הרי ודאי כך עשה, שהלא לא ידע שהם משכו ידיהם מן הפסח. עוד הקשה רעק"א, כיון שאין השוחט יודע שהבעלים משכו ידיהם מן הפסח, א"כ מה שהוא שוחטו לשם פסח הרי זה עקירה בטעות, שהרי סבר שהוא פסח, ובאמת שלמים הוא, ומדוע יפסל. וכתב שמוכח שדעת רב שעקירה בטעות עקירה היא.

ז. הנשחטים לשם פסח ולשם חטאת פסולים אלמא פסולו בגופו היא בחידושי הגרי"ז על הרמב"ם (הל' פסולי המוקדשין עמ' 94 ד"ה אולם) דמבואר כאן ששלא לשמו הוא פסול בגופו, וזהו שלא כדברי רש"י במנחות (מח): שכתב דשלא לשמו חשוב כפסול דבר אחר, וצריך עיבור צורה, ועיי"ש מש"כ בזה.

א. בחול כי האי גוונא ישרף מיד פירש רש"י, ואין צריך להמתין עד שתעבור צורתו. לכאורה משמע מדבריו שרק אין חיוב להמתין עד שתעבור צורתו, אבל אין איסור בדב. ואף שעל ידי זה נעשה נותר, כיון שהקרבת פסול אין בו איסור נותר. אולם הצ"ח (לעיל כח.) כתב לחדש, שאף בקרבן פסול יש איסור להותירו. וראה במנחת חינוך (מצוה קמ"ב אות ג) שהאריך לסתור דברי הצ"ח, ולהוכיח שאין איסור נותר אלא בקרבנות כשרים.

ב. אלא אי אמרת לא בעי עקירה מרישא הוי ליה שלמים וכו' עיבור צורה בעי בחידושי רבי אריה לייב (ח"ב סי' ו' ד"ה מלבד זה) העיר שלפי דברי רש"י (לעיל סד), שגם לדעת מי שאינו מצריך עקירה בשאר ימות השנה, זהו דוקא בשחטו סתם, אבל אם שחטו בפירוש לשם פסח פסול, א"כ מהי קושיית הגמרא, הרי אפשר להעמיד בשחטו בפירוש לשם פסח, שפסול גם לדעה שאין צריך עקירה, וע"ש במה שהאריך ליישב.

ג. זה הכלל כל שפסולו בגופו ישרף מיד בדם ובבעלים תעובר צורתו בגדר דין פסולו בגופו, ביאר הקהלות יעקב (סי' ט"ו) שהוא תלוי במחלוקת ראשונים, שיטת רש"י שכל שבשר הקרבן פסול, שוב אין צריך לפוסלו עוד על ידי עיבור צורה. אבל לשיטת התוס', אפילו אם יש פסול בבשר, כל שלא נעשה הפסול בגוף הבשר, אלא בדם ובבעלים, אף אם ממילא נעשה הבשר פסול, אין זה נקרא פסול בגופו, וצריך עיבור צורה.

ד. דקא שחיט ליה אחר תמיד של בין הערבים בדבר שמואל הביא קושיית המקדש דוד (קונטרס מענייני קדשים סי' ג אות ד), לדעת הסוברים המובאים במשנה למלך (כלי המקדש פ"ו ה"ט) שחגיגת י"ד קריבה אחר תמיד של בין הערבים, מדוע נפסל קרבן זה, הלא הוא ראוי להיות חגיגת י"ד, ואף שלא